

*Całemu światu-Ojczyźnie, Narodowi,
rodzinie, dzieciom, młodzieży...-
wszystkim potrzeba serca*
Kardynał Stefan Wyszyński

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

ZESPOŁU SZKÓŁ NR 2 IM. PRYMASA TYSIĄCLECIA W MARKACH 2022/2023

Podstawa prawna:

1. Ustawa z 14.12.2016 r. - Prawo oświatowe (Dz.U.2021.1082 t.j. ze zm.)
2. Ustawa z 7.09.1991 r. o systemie oświaty (Dz.U.2021.1915 t.j. ze zm.)
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18.08.2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 1449)
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 9.08.2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1309)
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14.02.2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.)
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31.02.2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1604)
7. Ustawa z 26.01.1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz.U.2021.1762 t.j. ze zm.)
8. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka Powszechna z 1948 r.
9. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20.11.1989 r. (Dz.U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526)
10. Ustawa z 26.10.1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.)
11. Ustawa z 29.06.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.)
12. Ustawa z 9.11.1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 276)
13. Ustawa z 29.06.2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249)
14. Ustawa z 19.08.1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685 ze zm.)
15. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.04.1997 r. (Dz.U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.)
16. Wytyczne MEN, MZ i GIS dla szkół podstawowych, zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną COVID- 19 (źródło: <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/wytyczne-sanitarne-dla-szkol-przedszkoli-i-placowek--aktualizacja>)

17. Kierunki nadzoru właściwego kuratora oświaty w roku szkolnym 2022/2023

18. Statut szkoły.

Wstęp

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Zespole Szkół Nr 2 im. Prymasa Tysiąclecia w Markach, opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski. Treści szkolnego programu wychowawczo profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnymi zasadami oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Naszą szkołę wyróżnia bliska współpraca z rodzicami, polegająca również na wspomaganiu rodziców w procesie wychowania. Wszyscy pracownicy szkoły działają na rzecz dobra dziecka często we współpracy ze środowiskiem lokalnym i instytucjami zewnętrznymi, w celu zapewnienia każdemu uczniowi rozwoju i bezpieczeństwa. Szkoła stawia sobie za cel działania profilaktyczne. Dąży do efektywnego rozwiązywania problemów wychowawczych. Dbą o uczniów z trudnościami, wyrównuje szanse edukacyjne, pozwalając każdemu osiągnąć sukces na miarę jego możliwości.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Program określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli. Program został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2021/2022,
- wniosków i analiz (wnioski z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych itp.),
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców).

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo profilaktycznego jest kultywowanie tradycji oraz zachowanie uroczystości szkolnych. Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb). W społeczności szkolnej można wyróżnić wiele zachowań wskazujących na istnienie lub pojawienie się różnorodnych problemów.

I. MISJA SZKOŁY

Naszą misją jest wychowanie ludzi świadomych historii swojego narodu, jednak dobrze przygotowanych do życia we współczesnym świecie. W naszej szkole obowiązuje zasada zgodnie z którą, to uczeń jest najważniejszy. Stanowi ona punkt wyjścia do planowania i organizowania działania szkoły. Staramy się, aby każde dziecko czuło się bezpieczne i akceptowane. Zachęcamy do poznawania siebie, odkrywania swoich mocnych stron i pokonywania trudności. Stwarzamy warunki do tego, aby każdy uczeń we wszystkich obszarach rozwoju osiągnął maksymalnie duży postęp. Pamiętamy, że to rodzice posiadają pierwotne i największe prawa wychowawcze w stosunku do swoich dzieci, jednak stale wspieramy ich w działaniach wychowawczych.

II. SYLWETKA ABSOLWENTA

Dążeniem Zespołu Szkół nr 2 jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń, będący absolwentem Zespołu Szkół nr 2 w Markach, zna i stosuje ogólnie przyjęte normy społeczne i Krucjatę Miłości, jest wrażliwy na problemy ogólnoludzkie, ze zrozumieniem traktuje różnice wynikające z niejednakowych możliwości ludzi. Potrafi przyznać się do zachowań nagannych i ponieść ich konsekwencje. Dbą o mienie własne i cudze oraz środowisko naturalne. Stara się poznawać, podtrzymywać i propagować tradycje swojej szkoły, regionu i kraju. Ponadto uczeń kończący szkołę jest świadomy systemów wartości, potrafi je ocenić i nie jest podatny na demagogię i manipulację informacyjną. Stara się zasłużyć na zaufanie innych, wybierając drogę zachowań uczciwych. Zdrowie i życie jest dla niego wartością nadrzędną. Szanuje zdanie innych, ale potrafi zaprezentować i obronić swoje poglądy. Potrafi sam wyznaczać sobie cele i wie jak je realizować w sposób kreatywny. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych, jest odpowiedzialny za siebie i innych,
- prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,

- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi (np. COVID-19) i cywilizacyjnymi,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego),
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy),
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,

III. CELE OGÓLNE

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017 poz. 356) reguluje działania wychowawczo profilaktyczne jakie powinny zostać spełnione przez każdą placówkę szkolną. Wymagania nałożone na szkołę, wynikające z w/w Rozporządzenia, to m.in.:

- zindywidualizowane wspomaganie rozwoju, czyli takie które jest dostosowane do jego potrzeb i możliwości. Niezależnie czego dotyczą trudności, z którymi spotyka się uczeń zajęcia powinny zostać dostosowane specjalnie do jego zdolności psychofizycznych oraz tempa uczenia się,
- prowadzenie działań z zakresu doradztwa zawodowego, które przygotowują uczniów do wyboru zgodnego z ich możliwościami i aspiracjami kierunku kształcenia i przyszłego zawodu,
- kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów, dbanie o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych osób, budowanie prawidłowych nawyków żywieniowych oraz postaw do aktywności fizycznej,
- rozwijanie postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych u dzieci i młodzieży w wieku szkolnym,

- rozbudzanie i/lub wzmacnianie tożsamości narodowej poprzez przybliżanie historii, tradycji lokalnych i narodowych oraz zachęcanie do aktywnego uczestnictwa w codziennym życiu społeczności lokalnej i środowisku szkolnym.

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, w tym w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19 oraz chorób cywilizacyjnych,
- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej (np. epidemia COVID-19, sytuacja kryzysowa uczniów z Ukrainy),
- 4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu (np. rozprzestrzenianie się epidemii COVID-19,).

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) kształtowanie u uczniów postawy akceptacji i ciekawości poznawczej wobec różnic kulturowych prezentowanych przez uczniów – cudzoziemców,

- 7) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 8) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 9) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 10) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 11) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych
- 12) wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*).

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
- 4) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej (np. wywołanej pandemią COVID-19, działaniami wojennymi na terenie Ukrainy) na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- 5) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 6) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 7) poszerzanie wiedzy uczniów na temat metod zapobiegania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19, przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym,
- 8) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków

- odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 9) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,
  - 10) poszerzanie wiedzy uczniów na temat konsekwencji nadużywania multimediiów (uzależnienie cyfrowe),
  - 11) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnienia od multimediiów.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych skutków przedłużającej się epidemii,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych, jako skutków sytuacji traumatycznych i kryzysowych (np. działania wojenne na Ukrainie),
- 4) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 5) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią oraz uzależnieniami od innych środków zmieniających świadomość,
- 6) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku uzależnienia cyfrowego (np. możliwość udziału w Pilotażowym Programie skierowanym do dzieci i młodzieży uzależnionych od nowych technologii cyfrowych, rekomendowanym przez NFZ i Ministerstwo Zdrowia),
- 7) udostępnienie informacji o możliwościach różnorodnego wsparcia uczniów z Ukrainy.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- 4) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły,
- 5) wspieranie uczniów i wychowanków, u których zaobserwowano uzależnienie od technologii cyfrowych, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły (np. przekierowywanie ich uwagi na rozwój indywidualnych zainteresowań oraz angażowanie uczniów do aktywności w różnych dziedzinach).

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji, objawów uzależnienia od technologii cyfrowych, objawów chorób cywilizacyjnych (np. nadwaga, brak aktywności fizycznej),
- 5) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 6) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (IPET), o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu

przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie (reintegracja),
- integracja uczniów z dziećmi uchodźczymi,
- utrwalanie u uczniów świadomego respektowania reguł sanitarnych przyjętych na czas epidemii COVID-19,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- dbałość o zdrowie psychiczne uczniów,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców,
- minimalizowanie negatywnych skutków sytuacji kryzysowej wywołanej działaniami wojennymi na terenie Ukrainy, w jakiej znaleźli się uczniowie przybyli z tego państwa.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

IV. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,

- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- monitoruje współpracę pedagoga specjalnego z nauczycielami, wychowawcami, innymi specjalistami oraz umacnia wspierającą rolę pedagoga specjalnego w rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły lub placówki,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą, a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,
- dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań), w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów – wg *Raportu Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”* rekomendowane są „zwykłe rozmowy, zainteresowanie przeżyciami uczniów, proste zabawy integracyjne, wstępne rozpoznanie dotyczące liczby uczniów o bardzo złej kondycji psychicznej”,
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,

- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagog specjalny, pedagog, psycholog i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- inicjuje utworzenie systemu wsparcia nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów z uwagi na to, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami czasu epidemii oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i uzależnieniami od technologii cyfrowych,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów, w tym uzależnień od technologii cyfrowych,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami epidemii COVID-19,

- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, ograniczeń i nieprzewidywalnych zmian związanych z epidemią COVID-19,
- wspierają uczniów – cudzoziemców w pokonywaniu trudności związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą oraz różnicami kulturowymi, w tym uczniów z Ukrainy w szczególności z powodu sytuacji kryzysowej, w jakiej się znaleźli,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia,

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające np. z długotrwałej izolacji społecznej w okresie epidemii COVID-19, z sytuacji kryzysowej uczniów ukraińskich,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, a także nadużywaniem technologii cyfrowych,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami - uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające z długotrwałego trwania w stanie epidemii COVID-19,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem specjalnym, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,

- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

5. Zespół wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, udzielania kar, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze, promuje metodę pozytywnego dyscyplinowania uczniów,
- promuje doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb szkoły.

6. Pedagog specjalny, m.in.:

- współpracuje z nauczycielami, wychowawcami, specjalistami, rodzicami i uczniami w:
  - rekomendowaniu dyrektorowi działań w zakresie zapewnienia aktywnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły oraz tworzeniu warunków dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami,
  - prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów,
  - rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniami,
- współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami (m.in. poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi przedszkolami, szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi, pomocą nauczyciela, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny),
- przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie wymienionych wyżej zadań.

7. Pedagog szkolny/psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,

- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

8. Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

9. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,

- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

V. KALENDARZ UROCZYŚCÍ SZKOLNYCH W ROKU SZKOLNYM 2022/2023

VI. WNIOSKI EWALUACJI PROGRAMU PROFILAKTYCZNO WYCHOWAWCZEGO

We wrześniu 2022 roku przeprowadzono w szkole badania ankietowe dotyczące czynników chroniących oraz czynników ryzyka. Ankiety przeprowadzono wśród uczniów klas 1-8, rodziców oraz nauczycieli. W ankietach wzięło udział: 123 uczniów (37 klas III-IV oraz 24 klas V-VIII), 45 rodziców (15 klas 5-8, 30 klas II-IV) i 20 nauczycieli. Ankiety przeprowadzono w wersji on-line. Przez czynniki chroniące należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny ucznia i zwiększa jego odporność na działanie czynników ryzyka.

Trudności uczniów obejmują takie problemy jak:

- niski poziom akceptacji odmiennych zachowań wśród uczniów,
- umiarkowana integracja ze środowiskiem uchodźców z Ukrainy,
- agresja słowna i fizyczna,
- problemy w nauce, brak motywacji do zdobywania nowej wiedzy, niskie potrzeby i aspiracje edukacyjne,
- spóźnienia na zajęcia lekcyjne,
- niski poziom samodyscypliny i poczucia obowiązkowości,
- powiększająca się liczba dzieci z deficytami rozwojowymi, trudnościami dydaktycznymi,
- powiększająca się liczba uczniów z problemami psychicznymi, odczuwającymi smutek, przygnębienie, złość lub doświadczającymi konfliktów rówieśniczych i wewnątrzrodzinnych,
- wysoki odsetek uczniów spędzających dużą ilość czasu na grach komputerowych, w mediach społecznościowych,
- powiększająca się liczba dzieci cudzoziemców/uchodźczych,
- nasilenie się zjawisk agresji i przemocy wśród uczniów (obrażania innych, używania przemocy fizycznej, plotkowania),
- Występuje zjawisko samookaleczeń wśród uczniów - średnia zbliżona do statystyk ogólnokrajowych,
- Większość uczniów spotyka się z hejtem, treściami przeznaczonymi dla osób dorosłych, próbą wyłudzenia informacji lub zdjęć oraz próbą kontaktu ze strony nieznanymi osobami dorosłymi w Internecie,
- Tylko połowa uczniów deklaruje, że czas wolny spędza z rodziną,
- Wszyscy rodzice deklarują, że w ich domach istnieją jasno określone zasady, jednak mniej niż połowa twierdzi, że przestrzega tych zasad.

VII. CZYNNIKI CHRONIĄCE I CZYNNIKI RYZYKA

Na podstawie analizy wyników ewaluacji można stwierdzić, że wskazywane czynniki chroniące to:

- więź emocjonalna z rodzicami,
- poczucie bezpieczeństwa,
- struktura rodziny, wykształcenie rodziców i sytuacja materialna rodziny,
- pomoc udzielana przez wychowawców, nauczycieli,
- zdecydowany brak akceptacji przez szkołę dla przemocy,
- Kreowanego w szkole jasnego systemu zasad,
- rozwój własnych zainteresowań,
- poszanowanie norm, wartości i autorytetów,
- brak uzależnień od alkoholu, narkotyków, dopalaczy,
- poczucie przynależności do grupy,
- Wskazywane przez badanych czynniki ryzyka:
- kryzys autorytetów,
- dostępność środków psychoaktywnych w tym leków psychotropowych,
- moda na spożywanie substancji zabronionych – narkotyki, dopalacze, leki, alkohol, nikotyna, itp.,
- wybiórcza wiedza na temat szkodliwości zażywania substancji zakazanych oraz skutków ich przyjmowania,
- niski odsetek uczniów o właściwych wzorcach rodzinnych,
- naciski środowiska rówieśniczego na zachowania społecznie nieakceptowane,
- konflikty rówieśnicze i/lub środowisko, w którym zaburzone jest poczucie bezpieczeństwa,
- brak wsparcia, zainteresowania w rodzinie lub istnienie niewłaściwych wzorców rodzinnych,
- niekontrolowane przyswajanie wzorców czerpanych z mediów tj. telewizja, Internet,
- stres i niepowodzenia edukacyjne,
- pogłębiające się problemy edukacyjne uczniów, trudności z utrzymaniem koncentracji uwagi, rosnąca liczba dzieci z całościowymi zaburzeniami rozwoju, mała motywacja do zdobywania wiedzy, niski poziom zainteresowania wydarzeniami ze świata,
- zbyt duże obciążenie obowiązkami edukacyjnymi,
- występowanie zjawiska cyberprzemocy i hejtu,
- uzależnienie od gier komputerowych i środków masowego przekazu, mediów społecznościowych.

VI. SZCZEGÓŁOWE CELE WYCHOWAWCZE DO REALIZACJI W ROKU SZKOLNYM 2022/2023

Ustalenie wartości uznawanych przez społeczność szkolną Podstawowym moralnym wyznacznikiem działań naszych uczniów jest Krucjata Miłości naszego patrona kardynała Stanisława Wyszyńskiego. Zakłada ona miłość bliźniego i szacunek dla innych oraz pozytywne podejście do pracy. Ponadto ważne są dla nas wartości etyczne, społeczne, ekonomiczne, polityczne, kulturowe i materialne.

Obszar rozwoju intelektualnego:

1. Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.
2. Zwiększenie motywacji do nauki, poczucia odpowiedzialności i obowiązkowości, rozwijanie aspiracji oraz zainteresowań uczniów.
3. Wspieranie uczniów z deficytami rozwojowymi i trudnościami dydaktycznymi.
4. Udzielenie pomocy i wsparcia edukacyjnego uczniom z Ukrainy,
5. Wszyscy uczniowie wymagający wsparcia uzyskują pomoc w odpowiedniej formie.
6. Poprawa frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych, dbałość o punktualność.

Obszar rozwoju społecznego:

1. Integracja zespołów klasowych. Przeprowadzenie zajęć integracyjnych w klasach I.
2. Reintegracja w klasach II-VIII.
3. Rozumienie i respektowanie obowiązujących norm, kreowanie wzorców godnych naśladowania, wskazywanie uczniom autorytetów.
4. Rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu, udział i organizowanie wydarzeń integrujących ze środowiskiem lokalnym.

Obszar rozwoju fizycznego:

1. Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.
2. W I semestrze wszyscy wychowawcy przeprowadzą zajęcia sprzyjające kształtowaniu postaw prozdrowotnych.
3. 100% uczniów jest świadomych zależności pomiędzy odpowiednim stylem życia a zdrowiem.
4. 100% uczniów zna reguły sanitarne obowiązujące w czasie epidemii COVID-19.
5. 100% uczniów zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej.

Obszar rozwoju emocjonalnego:

1. Kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby.
2. Pozytywne wzmacnianie uczniów, docenianie ich wysiłków i wkładu.
3. Przeprowadzenie cyklu zajęć psychoedukacyjnych w klasach I-III na temat emocji sposobów radzenia sobie ze złością, wyrażania swojego zdania w sposób konstruktywny, w klasach IV-VIII na temat motywacji,

Obszar rozwoju duchowego:

1. Upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości.
2. Wychowawcy zapoznają uczniów i rodziców z systemem wartości przyjętych w koncepcji pracy szkoły oraz regulacjami prawa wewnątrzszkolnego.
3. Kształtowanie pozytywnych relacji pomiędzy pracownikami szkoły i uczniami.

Tematyka Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest spójna ze wskazanymi celami programowymi oraz dostosowana do wieku uczniów i obejmuje:

1. Budowanie pewności siebie i kształtowanie zaradności życiowej,
2. Budowanie świadomości i przynależności narodowej,
3. Przemoc i agresja rówieśnicza w szkole,

4. Współpraca z rodzicami,
5. Rozwijanie zainteresowań kulturą i sztuką wśród dzieci i młodzieży,
6. Samobójstwa i zachowania autoagresywne,
7. Trudności w nauce oraz sposoby motywowania do pracy,
8. Wychowanie do wartości,
9. Zdrowy tryb życia,
10. Społeczność szkolna – bezpieczeństwo w społeczności szkolnej i trudności w nawiązywaniu kontaktów rówieśniczych,
11. Integracja środowiska uczniów z dziećmi z uchybionymi oraz z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
12. Dbłość o zdrowie psychiczne uczniów, zapobieganie samobójstwom wśród uczniów,
13. 13. Cyberprzemoc,
14. Środki psychoaktywne,
15. Prawidłowe relacje rodzinne, a rozbite rodziny, eurosieroctwo, przemoc w rodzinie.

Działania mają charakter wychowawczy i profilaktyczny.

VIII. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA

Do szkoły uczęszczają uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Dla dzieci z orzeczeniami oraz opiniami Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej są organizowane zajęcia korekcyjno – kompensacyjne, dydaktyczno – wyrównawcze, logopedyczne, terapie psychologiczne, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne i pedagogiczne oraz rehabilitacja. Organizowana jest pomoc materialna dla uczniów z rodzin w trudnej sytuacji finansowej, a także wsparcie psychologiczno – pedagogiczne dla uczniów z rodzin dysfunkcyjnych i w trudnej sytuacji życiowej. Wspieramy w zaadaptowaniu się w środowisku szkolnym uczniów różnych narodowości, wyznań i poglądów. Charakterystyka oparta jest o wnioski z diagnozy polegającej na analizie dokumentów, obserwacjach, wywiadach i ankietach.

IX. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

	Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin
Intelektualna Rozbudzanie zainteresowań poznawczych	Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów	Przeprowadzanie w klasach diagnoz i ankiet wstępnych, obserwacje podczas bieżącej pracy	nauczyciele, wychowawcy	wrzesień-październik 2022r.
	Rozbudzenie motywacji uczenia się	Pozytywne wzmacnianie uczniów, przeprowadzanie warsztatów na temat motywacji do nauki.	nauczyciele, wychowawcy	Cały rok szkolny
	Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów	Przygotowanie propozycji zajęć w zespołach przedmiotowych, prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, warsztatów, konkursów, wyjścia do muzeum, teatru, na wystawy, udział w życiu kulturalnym miasta Przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne, prezentowanie talentów na forum szkoły	nauczyciele, wychowawcy	zgodnie z harmonogramem zajęć prowadzonych przez konkretne osoby Zgodnie z kalendarzem szkolnych uroczystości określających terminy konkretnych przedsięwzięć i osoby odpowiedzialne za ich przygotowanie

		Przeprowadzenie przez nauczycieli 1 zajęć lekcyjnych z wykorzystaniem aktywizujących metod pracy	dyrektor	zgodnie z terminami obserwacji lekcji ustalonym w planie nadzoru pedagogicznego
	Rozbudzanie zainteresowań poznawczych	Zajęcia z orientacji zawodowej, organizowanie kół zainteresowań	wychowawcy, pedagog szkolny	Zgodnie z harmonogramem zajęć w poszczególnych klasach
	Wspieranie uczniów w uzupełnianiu braków i poszerzaniu wiedzy	Umożliwianie uczniom udział w zajęciach korekcyjno-kompensacyjnych oraz wyrównujących braki edukacyjne	Nauczyciele, wychowawcy	Cały rok szkolny
	Pomoc uczniom w odkrywaniu swoich słabych i mocnych stron	Warsztaty w klasach. Udzielanie informacji zwrotnych.	Pedagog/psycholog wychowawcy	Cały rok szkolny
	Podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie wagi edukacji i wyników egzaminów zewnętrznych	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce	Pedagog, wychowawca	zajęcia zgodnie z harmonogramem opracowanym w zespołach wychowawczych dla klas VI-VIII
	Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, praktyczne sposoby zarządzania czasem na warsztatach prowadzonych przez pedagoga szkolnego	pedagog szkolny, psycholog, wychowawcy	zgodnie z harmonogramem zajęć

		Pokazywanie skutecznych technik nauki		
MORALNA	Poznanie i przestrzeganie norm i zasad w szkole	Zapoznanie z prawami i obowiązkami dziecka i ucznia Kształtowanie umiejętności samokontroli i asertywność w podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych	Wychowawcy nauczyciele	Wrzesień 2022r. Cały rok szkolny
	Włączanie w działanie na rzecz środowiska lokalnego	Przeprowadzanie wycieczek, akcji szkolnych, wydarzeń.	nauczyciele	zgodnie z harmonogramem wydarzeń
	Wspieranie i rozwijanie działalności w ramach wolontariatu	Prowadzenie działalności wolontariatu	Opiekunowie szkolnego wolontariatu	zgodnie z harmonogramem planu
	Kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, prawidłowe rozumienie wolności jednostki oparte na poszanowaniu osoby ludzkiej	Działalność charytatywna, wolontariat szkolny Opracowanie Program Szkolnego Wolontariatu	Opiekunowie szkolnego wolontariatu	Wrzesień – październik 2022r.
	Kształtowanie szacunku do własnego państwa, jego symboli narodowych i miejsc	Dostarczanie wiedzy na temat najważniejszych wydarzeń i najwybitniejszych postaci z dziejów regionu i Polski. Uświadamianie znaczenia świąt narodowych. Rozwijanie poczucia solidarności i dążenia do życia w pokoju. Poznawanie historii i	Wychowawcy, nauczyciele	Zgodnie z harmonogramem zajęć

	<p>pamięci narodowej, więzi z krajem ojczystym i świadomości obywatelskiej.</p> <p>Uświadamianie znaczenia świąt narodowych,</p>	<p>tradycji miasta i regionu. Poznawanie historii szkoły i sylwetki jej patrona.</p> <p>Obchody świąt narodowych. Dostarczanie wiedzy na temat najważniejszych wydarzeń i najwybitniejszych postaci z dziejów regionu i Polski. Uświadamianie znaczenia świąt narodowych, Rozwijanie poczucia solidarności i dążenia do życia w pokoju. Poznawanie historii i tradycji miasta i regionu. Poznawanie historii szkoły i sylwetki jej patrona.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele</p>	<p>Zgodnie z harmonogramem zajęć</p>
	<p>Poznanie kultury rodzimej, zaznajamianie z kulturą regionu</p>	<p>Wycieczki, tematyczne lekcje wychowawcze</p>	<p>wskazanie osób odpowiedzialnych za wskazaną formę</p>	<p>terminy konkretnych wycieczek planowanych przez wychowawców i nauczycieli</p>
	<p>Uczenie właściwego pojęcia tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka, agresję</p>	<p>Warsztaty organizowane przez pedagoga szkolnego/ psychologa</p> <p>Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce</p>	<p>pedagog szkolny/ psycholog</p> <p>wychowawcy</p>	<p>zgodnie z harmonogramem</p>
	<p>Prowadzenie działań</p>	<p>Prowadzenie godzin wychowawczych, obchody</p>	<p>Wychowawcy,</p>	<p>Zgodnie z</p>

	<p>przybliżających tematykę szeroko pojętej niepełnosprawności. Uwrażliwianie na potrzeby uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.</p>	<p>świąt i dni osób niepełnosprawnych.</p> <p>Udział szkoły w Ogólnopolskim programie „Każdy inny – wszyscy równi”.</p>	<p>nauczyciele, pedagog/psycholog</p> <p>Koordinаторzy projektu</p>	<p>harmonogramem</p> <p>Zgodnie z harmonogramem</p>
	<p>Budowanie postawy szacunku do własnego zdrowia i przyjmowania odpowiedzialności za jego utrzymanie</p>	<p>Kształtowanie zdrowych nawyków żywieniowych, dostarczanie podstawowej wiedzy dotyczącej zaburzeń odżywiania, przeciwdziałanie nadwadze i otyłości.</p> <p>Kształtowanie zachowań i nawyków zapewniających bezpieczeństwo własne i innych osób w szkole i poza nią.</p> <p>Kształtowanie prawidłowych nawyków higienicznych jako warunku zachowania zdrowia.</p> <p>Zajęcia o zdrowym stylu odżywiania się oraz znaczeniu ruchu w życiu człowieka prowadzone przez wychowawców na podstawie scenariusza.</p> <p>Propagowanie zdrowego trybu życia ze szczególnym uwzględnieniem zachowania aktywności fizycznej.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele biologii i wychowania fizycznego</p>	<p>zgodnie z harmonogramem</p>
	<p>Edukowanie na temat zagrożeń i rozwiązywania</p>	<p>kształtowanie zachowań i nawyków zapewniających bezpieczeństwo własne i innych osób, prowadzenie warsztatów, działań</p>	<p>Wychowawcy pedagog/psycholog</p>	<p>Zgodnie z harmonogramem</p>

	<p>problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.</p> <p>Rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu, dopalaczy, narkotyków, środków zastępczych i substancji psychoaktywnych)</p>	<p>edukacyjnych i informacyjnych dla uczniów, rodziców, nauczycieli</p> <p>Promowanie zdrowego stylu życia ze szczególnym uwzględnieniem aktywności fizycznej i przeciwdziałania wadom postawy (nawyki żywieniowe i higieniczne, wiedza na temat zaburzeń odżywiania oraz chorób cywilizacyjnych, wprowadzanie elementów udzielania pomocy przedmedycznej)</p> <p>Zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole.</p> <p>Przeprowadzanie diagnozy uczniów oraz czynników ryzyka</p>	<p>wychowawca, pedagog/ psycholog</p> <p>pedagog/ psycholog</p>	<p>Cały rok szkolny</p> <p>Raz w semestrze</p>
SPOŁECZNA	<p>Kształtowanie przekonania o społecznym wymiarze istnienia osoby ludzkiej, a także o społecznym aspekcie</p>	<p>Omówienie zasad statutu szkoły i regulaminów szkolnych,</p> <p>Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce</p>	<p>Wychowawcy</p>	<p>Cały rok szkolny</p>

	bycia uczniem szkoły			
	<p>Uczenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów.</p> <p>Uczenie zasad samorządności i demokracji</p>	<p>Warsztaty z zakresu komunikacji społecznej, pracy w zespole, funkcjonowania wśród innych, analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego rozwiązywania</p> <p>Wybory do samorządu uczniowskiego/wybory samorządów klasowych, bieżąca kontrola ich działalności, wybory opiekuna samorządu uczniowskiego</p>	<p>pedagog/ psycholog</p> <p>Opiekunowie SU</p>	<p>Cały rok szkolny</p> <p>Zgodnie z programem zajęć w I semestrze</p>
	Nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce – wskazanie konkretnych zajęć	Pedagog/ psycholog	zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych oddziałów
	Rozwijanie kompetencji w zakresie funkcjonowania społecznego	<p>Zajęcia/ warsztaty poruszające temat:</p> <p>Uświadamiania problemu odpowiedzialności za siebie, grupę, rodzinę i społeczeństwo</p> <p>Uświadamiania zagrożeń wynikających z</p>	<p>Wychowawca, nauczyciele, Pedagog/ psycholog</p>	Cały rok szkolny

		<p>przynależności do różnych grup nieformalnych</p> <p>Zapobiegania przemocy w rodzinie</p> <p>Zachęcania rodziców do aktywnego włączania się w życie szkoły.</p>		
	<p>Uczenie poszanowania własności społecznej i osobistej (nauka wartości),</p>	<p>Kreowanie postawy wpajania szacunku do rodziców i innych osób dorosłych, budzenia zainteresowania aktualnymi problemami najbliższego otoczenia, kultywowania odpowiedzialności za dobre imię rodziny, klasy i szkoły, uświadamiania roli zdrowego współzawodnictwa i współpracy w zespole</p> <p>Rozwijania i wzmacnianie koleżeństwa, wzajemnej pomocy i życzliwości podczas nauki i zabawy</p> <p>Kształtowania gotowości niesienia pomocy osobom potrzebującym</p>	<p>Wychowawca, nauczyciele,</p> <p>Pedagog/psycholog</p>	<p>Cały rok szkolny</p>
	<p>Systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych</p> <p>Zwiększenie współpracy z rodzicami w zakresie kontroli obowiązków szkolnego</p>	<p>Analiza frekwencji uczniów</p> <p>Systematyczne informowanie rodziców o absencji uczniów, wywiadówki, dni otwarte, indywidualne spotkania z rodzicami</p>	<p>Wychowawcy, pedagodzy</p>	<p>Cały rok szkolny</p> <p>zgodnie z harmonogramem zebrań i dni otwartych, ustalonym na dany rok szkolny</p>
	<p>Zachęcanie uczniów</p>	<p>Stwarzanie możliwości obcowania ze kulturą</p>	<p>Wychowawcy,</p>	<p>Cały rok szkolny</p>

	do udziału w życiu kulturalnym szkoły, miasta i regionu,	<p>wysoką poprzez wycieczki do teatru/muzeum</p> <p>Rozwijanie kreatywności i talentów uczniów – organizowanie zajęć rozwijających uzdolnienia</p> <p>Stwarzanie możliwości wyrażania się poprzez różne formy sztuki</p> <p>Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania się w szkole, w domu i miejscach publicznych.</p> <p>Rozumienia piękna w przyrodzie, sztuce, literaturze i muzyce,</p> <p>Rozwijanie zamiłowania do czytelnictwa,</p> <p>Rozwijanie zainteresowań uczniów.</p> <p>Wyrabianie poczucia odpowiedzialności za pamiętki kultury narodowej.</p>	nauczyciele	
	Przekazywani uczniom informacji na temat czynników szkodzących środowisku naturalnemu i możliwości minimalizowania lub eliminowania ich oddziaływania	<p>Wskazywanie uczniom w jaki sposób sami mogą przyczynić się do poprawy stanu środowiska naturalnego, mobilizowanie ich do podejmowania takich działań</p> <p>Wyrabianie w uczniach nawyków ekonomicznego korzystania z wody i energii elektrycznej</p> <p>Uświadamianie uczniom korzyści wynikających z recyklingu surowców wtórnych</p> <p>Kształtowanie postawy szacunku do przyrody i</p>	Wychowawcy, nauczyciele przyrody i biologii	Cały rok szkolny

		środowiska naturalnego.		
EMOCJONALNA	Kształcenie umiejętności rozpoznawania własnych emocji	Warsztaty dla uczniów w klasach Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce rozpoznawania emocji Program Profilaktyczny „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej” oraz „Przyjaciele Zippiego”	Psycholog/ pedagog wychowawca	W terminie ustalony z wychowawcą Zgodnie z harmonogramem zajęć.
	Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły	Zajęcia integracyjne w klasach I, IV, VII. Lekcje wychowawcze z wykorzystaniem filmu o agresji i jej unikaniu	pedagog/psycholog	Zgodnie z harmonogramem
	Rozbudzanie poczucia własnej wartości	Warsztaty/godziny wychowawcze prowadzone w klasach	pedagog/psycholog	Zgodnie z harmonogramem
	Motywowanie uczniów do nauki, dbanie o ich dobrostan psychiczny i kondycję fizyczną.	Zajęcia/prelekcje w klasach na temat motywacji do nauki. Kreowanie zdrowego stylu życia, organizowanie dodatkowych zajęć sportowo-rozwijających.	Nauczyciele Pedagog/psycholog	Zgodnie z harmonogramem
OCHRONA ZDROWIA PSYCHICZNEGO	Poszerzanie wiedzy uczniów na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie w	Lekcje wychowawcze z udziałem psychologa/pedagoga	wychowawcy klas	zgodnie z konkretnymi terminami ustalonymi z wychowawcami dla poszczególnych oddziałów

	szkole oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą			
	Wspieranie uczniów, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej	Indywidualne rozmowy wspierające z każdym uczniem, jego rodzicami. Ustalenie zakresu dalszych działań. Dalsze postępowanie wg ustaleń	wychowawca, psycholog szkolny	Zgodnie z potrzebami
	Odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowych relacji w grupie klasowej, poczucia wspólnoty (reintegracja)	Lekcje wychowawcze – gry i zabawy integracyjne, rozmowy, warsztaty	wychowawcy	Zgodnie z potrzebami
	Rozpoznanie potrzeb i zagrożeń uczniów z Ukrainy wynikających z ich sytuacji kryzysowej	Indywidualne rozmowy wspierające z każdym uczniem, jego rodzicami. Ustalenie zakresu dalszych działań. Dalsze postępowanie wg ustaleń, np. realizacja zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego i/lub opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej	wychowawca, psycholog szkolny	Zgodnie z potrzebami
	wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń	Stosowanie wzmocnień pozytywnych podczas lekcji. Zajęcia klasowe prowadzone przez psychologów. Wsparcie indywidualne – psychologiczne.	Nauczyciele	Według potrzeba

	życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość		Psycholog	
PROFILAKTYKA	kształtowanie zachowań i nawyków zapewniających bezpieczeństwo własne i innych osób	Zapoznanie uczniów z zasadami panującymi w szkole, poruszanie tematów bezpieczeństwa w drodze do i z szkoły, ferii, wakacji Program Profilaktyczny „UNPLUGGED”	Wychowawcy	Zgodnie z harmonogramem
	ograniczanie i nieakceptowanie zjawiska agresji i przemocy rówieśniczej,	Wyciąganie konsekwencji z zachowań agresywnych, warsztaty na temat alternatywnych metod wyrażania emocji, rozmowy z uczniami/rodzicami.	Wychowawca nauczyciele psycholog/pedagog	Według potrzeb
	Uświadamianie konsekwencji i niebezpieczeństw związanych z nadużywaniem gier komputerowych, środków masowego przekazu, mediów społecznościowych,			
	Zapobieganie cyberprzemocy i hejtowi w Internecie	Wdrożenie programu profilaktyczno-edukacyjnego „Stop cyberprzemocy”, mającego na celu zwrócenie uwagi uczniów na zjawisko cyberprzemocy oraz uwrażliwienie ich na specyfikę	Nauczyciele informatyki Pedagog/psycholog	Według harmonogramu

		<p>problemu, skierowany do uczniów klas VI – VIII.</p> <p>Przeprowadzenie na lekcjach informatyki i godzinach wychowawczych cyklu zajęć związanych z poznaniem zasad bezpiecznego korzystania z Internetu oraz postępowania w przypadku bycia ofiarą lub świadkiem cyberprzemocy, organizowanie Dnia Bezpiecznego Internetu.</p>	<p>og wychowawcy</p>	
	<p>zapobieganie pojawianiu się zachowań ryzykownych</p>			

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,

- II.** analizę dokumentacji,
- III.** przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- IV.** rozmowy z rodzicami,
- V.** wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- VI.** analizy przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji programu, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.

**Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę rodziców w porozumieniu z Radą
Pedagogiczną Szkoły ..... W ..... W
dniu .....**

Cele profilaktyczne to:

- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu, dopalaczy, narkotyków, środków zastępczych i substancji psychoaktywnych),
- integrowanie środowiska uczniów, w szczególności dzieci uchodźczych,
- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
-
- ograniczanie i nieakceptowanie zjawiska agresji i przemocy rówieśniczej,
- uświadamianie konsekwencji i niebezpieczeństw związanych z nadużywaniem gier komputerowych, środków masowego przekazu, mediów społecznościowych,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość i uporać się z problemami wieku dojrzewania by przygotować ich do życia w rodzinie,
- kreowanie wyznawanych w szkole zasad, tworzenie atmosfery opartej na poczuciu bezpieczeństwa i sprawiedliwości oraz dbałość o relacje uczniów z nauczycielami,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem. W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na wychowanie patriotyczne, prozdrowotne, proekologiczne, do udziału w kulturze, rozwój w sferze emocjonalnej i intelektualnej oraz przygotowanie do życia w społeczeństwie. W szczególności będzie to:
  - wspomaganie rozwoju ucznia w sferze wychowania patriotycznego, prozdrowotnego, proekologicznego, do udziału w kulturze,

- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej i społeczeństwie,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- rozwój w sferze intelektualnej i emocjonalnej,
- troska o bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i pracowników szkoły.

7. Cele szczegółowe działań profilaktyczno – wychowawczych